

Historia Żydów w Cieszynie- konkurs dla uczniów

Data publikacji: 16.04.2014 16:30

Tzw. Dom Żydowski na ul. Mennicza 4, dom modlitwy na rogu ul. Mennicznej i ul. dr. L. Kluckiego, synagoga gminna na ul. Bóźniaczej 6, stary cmentarz żydowski przy ul. Hażlaskiej - to tylko niektóre ślady historii, długiej historii Żydów na terenie Cieszyna. Czy zostały się jeszcze jakieś wspomnienia? Ruszył konkurs dla dzieci i młodzieży dotyczący historii Żydów w Cieszynie. Do wygrania tablety, aparaty fotograficzne i mp4.

□

Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny, Muzeum Historii Żydów Polskich oraz Cieszyński Ośrodek Kultury zaprasza dzieci i młodzież do udziału w konkursie "Dzieci Cieszyna". - ***Dzieci Cieszyna to transgraniczny polsko-czeski projekt edukacyjny jest poświęcony pamięci żydowskich mieszkańców miasta i regionu Śląska Cieszyńskiego, zwłaszcza żydowskim dzieciom, a szczególnie pamięci brata pani Heleny Foster (inicjatorki niniejszego Konkursu)*** - informują organizatorzy - ***Głównym założeniem Konkursu jest zgromadzenie prac w celu stworzenia przewodnika po miejscach związanych z żydowską historią miasta Cieszyna służący zarówno mieszkańcom, jak i turystom odwiedzającym region.***

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - w wieku 12 - 19 lat. Uczestnicy mogą brać udział w Konkursie indywidualnie lub w zespołach liczących nie więcej niż trzy osoby. Co należy zrobić?

-Uczestnicy zbierają materiał i informacje na temat żydowskich mieszkańców Cieszyna, Czeskiego Cieszyna i okolic: relacje, zdjęcia rodzinne, zdjęcia z miejsc związanych z kulturą żydowską, a także przeprowadzają rozmowy z osobami pamiętającymi żydowskich mieszkańców miasta, wywiady z historykami i artystami o żydowskiej kulturze i jej wkładzie w kulturę Cieszyna, na podstawie których wykonują pracę konkursową. Praca konkursowa powinna uwzględnić szczególnie przedstawienie życia codziennego „dzieci żydowskich” w okresie międzywojennym. Zebrane materiały i informacje mogą dotyczyć: życia codziennego, obyczajów żydowskich, świąt żydowskich, relacji polskożydowskich, opowieści o ciekawych, wyjątkowych osobach, intrygujących wydarzeniach, wyglądzie miasta, jego architekturze i topografii - opisują organizatorzy.

Prace konkursowe mogą składać się z tekstu oraz materiału ilustracyjnego w postaci: fotografii, reprodukcji, prac plastycznych, wykonanych w dowolnej technice przy użyciu dowolnych materiałów. Prace konkursowe mogą być realizowane w ramach zajęć szkolnych wychowania plastycznego, lekcji historii, lekcji wychowawczych oraz w ramach zajęć pozaszkolnych (kółka plastyczne), a także indywidualnie.

Termin składania prac upływa 8 czerwca 2014 roku. Nagrodami są:

- 1) za pierwsze miejsce – tablet multimedialny (dla każdego członka zespołu);
- 2) za drugie miejsce – aparat fotograficzny (dla każdego członka zespołu);
- 3) za trzecie miejsce – iPod – odtwarzacz MP3 (dla każdego członka zespołu).

[Regulamin konkursu](#)

[Formularz zgłoszeniowy \(indywidualnie\)](#)

[Formularz zgłoszeniowy \(zespołowo\)](#)

więcej informacji: [COK "Dom Narodowy"](#)

Historia Żydów w Cieszynie obejmuje kilkaset lat. Pierwszym wzmiankowanym miejscowym wyznania mojżeszowego był Jakub, który kupił dom przy ul. Srebrnej w 1531 roku. Kolejnym Żydem był książy szklarz, który w 1575 przebywał krótko w Cieszynie. Stała obecność Żydów w Cieszynie rozpoczyna się wraz z rządami Elżbiety Lukrecji, która wynajęła w 1631 roku pobór myta w Cieszynie i Księstwie Cieszyńskim braciom Jakubowi i Mojżeszowi Singerom z Ivancic koło Brna. Pierwszy z nich pozostał w Cieszynie, zakładając tym samym pierwszą żydowską rodzinę w mieście, w 1637 roku kupił dom przy ul. Głębokiej, a w 1940 kolejny, większy na rogu Rynku i obecnej ul. Menniczej. W 1713 cesarz Karol VI zezwolił Żydom na osiedlanie się na Śląsku (pod warunkiem opłacenia podatku tolerancyjnego). Na tereny Księstwa Cieszyńskiego napłynęło wtedy więcej rodzin żydowskich, tak, że w 1790 roku przebywało około 120 osób wyznania mojżeszowego.

W 1838 roku cieszyńscy Żydzi wybudowali własną synagogę, a w 1848 władze mianowały pierwszego rabina dla Cieszyńskiego Obwodu, tzw. rabina obwodowego. W 1910 roku w okręgu jabłonkowskim przebywało 191 Żydów, zaś w cieszyńskim 2498. Po rozpadzie Austro-Węgier i w trakcie sporu Polsko-Czechosłowackiego większość Żydów przeniosła się do Wiednia, Niemiec lub Czeskiego Cieszyna, od okresu międzywojennego liczba Żydów w Cieszynie malała, choć nadal brali udział aktywnie w życiu społecznym miasta.. Niestety, w wyniku "Akcji Nisko" w październiku 1939 roku hitlerowcy większość mężczyzn pochodzenia żydowskiego wywieźli nad San, nad granice ze Związkiem Sowieckim, część zmuszono do pracy i stopniowo wywożono do obozów i gett. Po wojnie do Cieszyna powróciło ok. 50 Żydów, jednak do 1951 roku większość wyemigrowała.

(red.)